

DÜNDEN
BUGÜNE
HADİSLER-2

Bismillahirrahmanrrahim

Elhamdülillahi Rabbi'l âlemin. Ve sallallahu selleme alâ seyyidina Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn.

Sünnet'in ve Sünnet demek olan hadis-i şeriflerin, bizim kütüphanelerimize kadar geliş sürecini topluca bir görelim istedik. Allah Teâlâ'nın Peygamber'inin sünnetini ve hadislerini sahiplendiğini, ayet-i celilerden okuduk. Hadis-i şeriflerde Sevgili Peygamber Efendimiz aleyhisselamin sünnetinin hafife alınmasına karşı ikazlarda bulunduğunu, hatta "karnı tok, koltuğuna yaslanmışlar" diye bir ifade kullandığını gördük. Bu koltuğuna yaslanmış karnı tok adamların "biz Kur'an'la amel ederiz, hadis-i şerifleri niye ele alalım ki" şeklindeki çıkışlarının çok düşündürücü olduğunu, bir mucize beyanı olarak Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemin bu konuda ikazda bulunduğunu önceki derste dillendirmiştik. Yani "مُنْكِي عَلَى أَرِيكْتِهِ رَجُلٌ شَبَّانٌ" "koltuğuna yaslanmış adam, karnı tok adam" ifadesini "Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem koltuk sahibi olmak için hadis-i şeriflere itiraz eden adam tipine işaret ediyor olabilir" diye açıklamıştık.

Güzel Kardeşlerim,

Burada önceki derste tekit ettiğim bir şeyi tekrar tekit ediyorum. Din imtihan demektir. Bu imtihan İsrailoğulları'nda hem dış düşmanları Firavunlar üzerinden hem de iç fitneler üzerinden gerçekleşmişti. Bizde de Allah Teâlâ sürekli Ebu Cehillerle, haçlı ordularıyla, Moğollarla imtihan edecek diye bir kural yoktur. Allah dilediği gibi imtihan eder. İmtihanın en ağırı, en çetini, Müslüman'ın içerden imtihan görmesidir. Dininin malzeme olduğu konularda imtihan görmesidir. Biz "Müslümanların yaşadıkları zor şartlar" diye başlık açsak aklımıza gelenler topraklarımızın işgal edilmesi, Çanakkale'de yedi düvelin birleşip gelmesi, birilerinin Kur'an'ımızı, ezanımızı yasaklamaları olur. Biz bunları zulüm, imtihan, ağır şart olarak görüyoruz. Doğru, bunlar böyle. Ama on dokuz sene ezan yasaklandı, yirminci senede okundu ve bitti. Üstelik de bu durum Müslümanların toparlanmalarına sebep oldu. Pek çok Müslüman gafletinden uyandı. Evet, ayağı kayanlar da oldu ama şu anda adil bir şekilde ezanın ve Kur'an okumanın yasaklandığı o yaklaşık yirmi yıllık dönemi bugüne nasıl yansıdı diye değerlendirdiğimizde bugün yeni neslin böyle bir fitneden de haberi olmadığını görüyoruz. Konuşulunca "Bu ülkede böyle bir şey olmuş." deniyor. Ama Mu'tezile fitnesi, akli vahyin önüne geçirme hastalığı ortaya çıkmalı bin iki yüz elli sene oldu. "Allah söyledi ama ben de az çok bu işlerden anlarım" düşüncesi, bin iki yüz elli seneye yakın zamandır hâlâ devam ediyor, hâlâ güçlenmeye de devam ediyor.

Müslümanların birilerinin gelip elif cüzlerini toplayıp imtihan görecekleri bir maceraya girmeleri lokal bir uygulamadır. O dönemin Müslümanlarından şehit olan olur, gazi olan olur, çeker giderler. Kazanan olur, kaybeden olur. Yeni dönem daha güçlü gelir, ağacımız budanmış olur. Mutezile örneğinde olduğu gibi Müslüman'ın dini ile imtihanı bitmiyor, toplumda kök salıyor.

Şimdi bu sözleri neden söylüyorum? Hadis-i şerifleri hafif görme, zayıftı-şişmandı diye keyfine göre hadis-i şeriflere şekil verme özentisi tam anlamı ile bir fitnedir, bir imtihandır. Buna çok samimi duygularla "hakikaten Rabbimin kitabını yücelteyim" diye samimi bir duygu ile dalmış birisi olabilir. Bir istihbarat elemanı, yabancı bir istihbarat elemanı "Müslümanların beynini sulandırayım" diye de yapmış olabilir. Bu da makuldür. Yani gerçekten Kur'an'a sarılma duygusu da olabilir, bir yabancı elin, yabancı dilin ortaya koyduğu bir zulüm de olabilir. İkisi arasında, yani o uçla bu uç arasında kimin ne niyetle hadis-i şerifleri hafif gördüğü tam şu "karnı tok adam, koltuğuna yaslanmış adam" hadislere

karşı çıkıyor ifadesi yüzde yüz kime uyarlanır? Bunu sadece Allah bilebilir. Çünkü kalplere Allah hükmeder.

Peki, biz mü'min olarak ne yaparız, ne yapmalıyız? Biz iki şey yaparız. Birincisi; biz bin sene ömrümüz olsa bu bin seneyi Sevgili Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in hadis-i şeriflerine hizmetle geçirmek isteriz. İkincisi; hadis-i şerifler hususunda bu Ümmet'in beş yüz yıldan fazla uzun süren büyük bir mücadelesi olmuştur. Ve bu mücadeleyi akademik amaçlar, maddi beklentiler gözetmeden on binlerce insan yapmıştır ve sonuca ulaşılmıştır. "Hangi söz Peygamber'e aittir, hangisi de ait değildir" bu tespit edilmiştir. Biz dinimize hizmet maksatlı olarak, imanımızı sahiplenme maksatlı olarak hadis-i şerifleri sahipleniriz.

İki; bizden önceki nesillerin, bereketli nesillerin bu işi Allah'tan başka kimse için yapmayacak kapasite sahibi insanların -Buhariler, Ali ibn'ül Mediniler, Ahmed bin Hanbeller, inşallah yer yer isimler hep geçecek, Hatip Bağdadiler, İbni Abd'il Berrler- bu büyük isimlerin çalışmalarını toplu olarak bize emanet edilmiş miras görürüz. İbni Abd'il Berr'i, Hatip Bağdadi'yi, Zeheb'i'yi bugünkü bin tane akademisyene satmayız. Bin tane akademisyen toplansalar, bin sivil toplum kuruluşu kurulsalar, bizim gözümüzde onlar İbni Abd'il Berr değil. İbni Abd'il Berr de masum değildir, hatasız da değildir. Zaten talebeleri bile onun hatasını ortaya çıkardılar. Toplu olarak Enes bin Malik'ten Zehebi'ye kadar olan süreçteki o altı yüz-yedi yüz senelik bereketli nesli sahipleniriz. Bu iki şeyi biz yaparız.

"Hadis-i şerif dinimizdir" deriz. Hadis-i şerifin etrafında blok olarak bulunan şu değerli insanları putlaştırmayız ama onları da sahipleniriz. Bu arada elbette "Allah yoktur" diyen ateistlerin bulunabileceği gibi, "namaza ne gerek var" diyen insanlar bulunabileceği gibi, benim cuma namazımı hafif gören akli kıt biri de bulunabilir. Orucumu sıcak günlerde tutmayı gereksiz gören imanı zayıf biri bulunabilir. Yani ben fitneyi hep dışarıdan beklemeyeceğim. Hep dışarıdan birileri ezanımı yasaklamayacak. Ezanın sesinin kısılması benim beklemem, tedbirli olmam gereken bir tehlike olduğu gibi hadis-i şeriflerin sesinin kısılma mücadelesi de olabilir. Benim vazifem düşmanları saymak değildir. Benim vazifem kendi değerlerime sahip çıkmaktır. Hadis-i şerife ve hadis-i şerife hizmet etmiş olan on binleri bulmuş o mübarek nesle sahip çıkmam gerekiyor benim.

Ben Hatip Bağdadi'ye çıktım mı, İbn Abd'il Berr'e sahip çıktım mı, Zehebi'ye sahip çıktım mı, İbn Hacer'i tanıdığım zaman, İbn Hacer'i saygın otoriter bir isim olarak gördüğüm zaman, zaten öz varlığıma sahip oldum demektir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında bile bunlar önlenemedi. Benim zamanımda da önlenemeyecek. Ben düşman taşlayarak vakit geçirme yerine, kendimi, dinimi ve bana ait değerleri koruyarak mücadele yapmam lazım. Eğer bugün veya dün birileri "hadis-i şerif önemsizdir, bize Kur'an yeter" dedilerse, bu topraklarda Buhari medreseleri açılmadığı için buna cüret ettiler. Sahipsiz kulübeye saldırdılar. Sahipli kulübeye kimse saldırmaz. Yaptığını sinsice yaparlardı, alenen çıkıp televizyon ekranlarında, akademik çalışma adı verilen kitaplarda bile bile düşmanlık yapmaya cesaret edemezlerdi. Sahipsiz gördüler, Enes bin Malik'in sesini kısık gördüler. Bizim Enes bin Malik'in sesini yükseltmemiz Allah'ın izni ile yapabileceğimiz en büyük hizmettir. Yani birilerinin ismini vermeye gerek yoktur.

Kardeşim,

İşin özü şu; bu bir imtihandır! Bu imtihani nasıl yapacak Allah Teâlâ? Ya ezanı susturan bir zalim gönderecek, yüreğinde iman olmayanlar ona doğru kayacaklar. Öbürleri de "eyvah, imanımız gidecek, ezanımız gitti." diye dinlerine daha hızlı sarılacaklar. Allah'ın izni ile daha güçlü bir İslam

gelecek bu sefer. Veyahut da Allah Teâlâ bakacak ki bu kullar hiç peygamberlerine sahip çıkmıyorlar. Birilerinin imanı zayıf ya da almış olduğu bir beddua mı neyse ağzından bir-iki Buhari'ye hakaretle başlayan, İbni Abd'il Berr'i küçük gören uygulamaları ile bir kampanya başlattırarak onlara. "Hadise gerek yok" dedirtirecek, "İbni Mâce uyduruk kitaptır" dedirtecek. Böylece Allah Teâlâ belki de uyuyan on binlerce parlak zekâlı genci uyandırmayı murat ediyor. Bizim vazifemiz düşman saymak değildir. Bizim vazifemiz dinimize, hadis-i şeriflere sahip çıkmaktır.

Burada bir hatıramı başka derslerde zikretmiştim. Çok hoşuma giden, hayatımı yönlendiren hatıralardan biridir. 28 Şubat günlerindeydim. İzmit'te bir ilçeye arkadaşşıma ziyarete gittim. Tavuk malzemesi satan bir dükkânı vardı. Gittim orada buldum. "Selamünaleyküm-aleyküm-selam." 28 Şubat günlerinin de artık Erbakan hükümeti devrilmiş, öbür hükümet gelmiş, 28 Şubat böyle fırtına gibi esiyor. İmam Hatipler kapandı kapanacak. Müslümanların ileri gelenleri çocuklarını İmam Hatiplerden almaya başladılar. Böyle bir günler de geçirdik. Önce Müslümanların ileri gelen, yazar-çizerleri çocuklarını aldılar İmam Hatiplerden. Kur'an kurslarından talebeler azalmaya başladı. Ben orada "Nasılısın, ne var-ne yok" muhabbet ederken bir Kur'an sesi geldi arkadan. Bu biraz da kadın sesine de benziyor. Dedim "Teyp falan mı açık arkada?"

"Yok, bizim hanım ders çalışıyor" dedi. "Ne dersi çalışıyor" dedim. "28 Şubatı protesto etmek için hanım hafız olmaya karar verdi" dedi. "Sizin bebeğiniz de var" dedim. "Bebek burada, uyuttuk onu" dedi. "Evde tek başına bebekle meşgul olamıyor. Müşteri yokken bebeğe ben bakıyorum" dedi. Bu kadın, hafız oldu arkadaşlar elhamdülillah. Bence protesto böyle yapılır. Sen neyi yok etmek istiyorlarsa, ona sahip çıkarsın. Dünyada sinekleri toplayıp hapse atamazsın sen. Ağacını korursun, bitkini korursun, pencereni kapatırsın, kendi odanı ilaçlısın sen. Dünyadan sinekleri silme mücadelesi olmaz. Böyle bir mücadele doğaya aykırı zaten.

Burada âlimlerin bir endişesi oluyor, haklılar da bu endişelerinde. "Ya bu adamlar çok ikna ediyorlar, tatlı konuşuyorlar insanlar hep onların etrafında toplanıyor, mühendisler onların etrafında toplanıyor." Öyle değil bu iş. Neden öyle değil? Köylüsünden şehirlisine kadar, okuma yazma bileninden bilmeyene kadar, doların sahtesine kanak var mı? Fotokopi ile yapılmış dolar çocuğa bile verebiliyor mu bu dünyada? Dolarların sahtesini herkes anlıyor. Niye bu adam kendisi sabah namazına camiye gelmediği hâlde, hadis-i şeriflerle uğraşılıyor ve çok büyük Müslümanlık mücadelesi olarak bunu yaptığını söylüyor. Bunun bir sahte eylem olduğunu niye anlamıyor?

Allah kimin basireti ne kadar bunu görmek istiyorsa ben ne yapayım nasıl önleyeceksin bunu. Bu sebeple bırakalım Allah imtihan etsin. Yalnız Allah hadis savunuların, Peygamber aleyhisselamın sünnetini müdafaa edenlerin de boş durmadığını görsün ki biz de karşı tarafı doldurmamak suçundan dolayı kıyamet günü mesul olmayalım. Çare yok, kanacak herkes. Ya Peygamber'e kanacak kana kana Peygamber'in peşinden gidecek ya da bunun suyuna kanacak bu taraftan suyunu içecek. Allah Teâlâ imtihan edecek. Bizim vazifemiz bizim üzerimize düşen hadis-i şerife, sünnete hizmet etmiş olma görevini yerine getirmektir. Bu vazifemizi biz yapalım Allah Teâlâ bunu yaptığımızı görsün, elbette şeytan da boş durmayacak ona da müşteri lazım.

Bu sebeple bu bölümde yani hadis-i şerifin günümüze gelme sürecini işlerken sizden ricam bu sözleri hiçbir şekilde isimler üzerinde tefekkür etmeyiniz. Biz genelleme yapabiliriz. Hadis-i şerif düşmanı diye bir nesil var, hadis-i şerif önemsemeyen insanlar var. Bunlar kimse onlar üzerine alsınlar. A, B, C diye isimlendirmek doğru değil. Çünkü iyi niyetle bu tuzağa düşmüşler var onları kötülüğe sevk ederiz kul hakkı olur bu sefer. Yani ufak bir yara bandı ile bile tedavi olacak bir yarayı

kangren hâline getirmiş oluruz. Çünkü nefis taşıyoruz hepimiz. Direk ismini verip "Sen zındık, sen Ebu Hureyre düşmanı melun! Şii misin, zındık mısın, Vahhabi misin sen" diye itham başladığı zaman Müslümanlar arasında, "ya estağfurullah. Ben herhâlde hata yaptım Allah bu mü'min ile beni uyandırıyor" demiyor insan. "Vay bana saldırmak ha diye" savunmaya geçiyor. Bir kere de savunmaya geçti mi olduğu yerde yalama yapıyor artık. Bir daha onun hidayet kapıları en az emekli olup o koltuğunu ve karın tokluğunu kaybedinceye kadar bir daha o tövbe kapılarına yanaşmayı düşünmüyor. Böylece sen yarın dönüş güzergâhına yakın olacak şekilde duran birisini ebedi bir daha hidayete istiğfara dönmeyecek noktaya getirmiş oluyorsun. Bu konular çok riskli konular.

Özellikle beyan ediyorum karın tokluğu ve koltuk bu işin iki nedeni. Hadis-i şerif bunu çok açık söylüyor. Şimdi de hadis-i şerifi İbni Mâce'den okuyacağız, göreceğiz inşallah. Ama Peygamber Efendimiz aleyhisselam isim vermiyor, vasıf gösteriyor. Bu vasıflar kime ne kadar uyuyor bunu Allah bilir. İnsan itham edemeyiz, vasıf itham ederiz biz. "Peygamber'imın sünnetini hafife alan..." derim. "Ahmet! Sensin bu" demem hiçbir zaman, dememeliyim. Kâfirlik ithamında da kural böyledir. Yani bir insana "Sen kâfirsin, sen dinden çıktın. Allah'ın laneti üzerine olsun." demiyoruz. "Kim Kur'an'dan şu ayeti inkâr ederse kâfir olur." diyoruz. Melekleri, kaderi külliyyen inkâr edene "Kâfirdir" diyoruz. "Sen kâfirsin." demiyoruz.

Bu karakterler sana uyuyorsa nasıl Rabbinin huzuruna gideceksin diye sen akşam otur düşün evde. Bu mü'minlerin arasındaki sürtüşmeleri köklenmiş kavgalara dönüştürmeme açısından daha uygun bir uygulamadır. İnşallah buna muvaffak oluruz. Özellikle Peygamber Efendimiz aleyhisselamın sünnetine hizmet etmeyi düşünürken onun ümmetinde bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı kökleştirirsek kaş yaparken göz çıkarmış değil -göz çıkarmanın da ötesine giriyor maazallah- kafa koparmış oluruz.

Miktam ibni Ya'ma Yekrib isimli sahabenin İbni Mâce'de 12. hadis olarak zikredilen hadis-i şerifi önceki okuduğumuz hadis-i şeriflerin tekrarı niteliğinde. O hadis-i şerifi özellikle tekrar okuyalım.

"يُوشِكُ الرَّجُلُ مُتَكِنًا عَلَى أَرِيكَتِهِ يُحَدِّثُ بِحَدِيثٍ مِنْ حَدِيثِي" Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem "Şöyle bir şey geliyor gözümün önüne" diyor. "مُتَكِنًا عَلَى أَرِيكَتِهِ" "koltuğuna yaslanmış iken benim bir hadisim ona söylenir" "بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ" o da cevap verir: "فَيَقُولُ" "benim bir hadisim ona söylenir", "يُحَدِّثُ بِحَدِيثٍ مِنْ حَدِيثِي" ikimizin arasında "كِتَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ" "Allah'ın Kitabı hakem" Bu ne demek? Yani "Peygamber'in hadisi yok aramızda bana hadis söyleme, ayet biliyorsan ayet söyle der adam" diyor. "فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَلَالٍ" "Kur'an'da bir şeyi helal bulursak helal kabul ederiz" "وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَرَامٍ حَرَمْنَا" "Kur'an'da bir şeyi haram bulursak haram kabul ederiz" "أَلَا" "aman dikkat edin" "اللَّهُ" "Resûlullah'ın haram ettiği, Allah'ın haram ettiğinin aynıdır" Bu da İbni Mâce'nin 12. hadis-i şerifidir.

Önceki dersimizde bunu geniş geniş tekrar etmiştik. Burada özetleyecek olursak, net bir şekilde anlıyoruz ki Sevgili Peygamber Efendimiz aleyhisselam, sünnetini yani hadis-i şerifleri müdafaa ediyor. Benim de katkı olsun anlamanıza diye bir kültürel birikim olarak bize devretmiyor bunları. Din olarak devrediyor. Hadis-i şerifler bize din olarak gelmiştir. Kur'an nasıl geldiyse, hadis-i şerifler de öyle gelmiştir.

Elbette ve elbette Kur'an başka, hadis başka. Biz yukardan baktığımızda ikisini de dinimiz olarak görürüz Kur'an-ı da hadisleri de. Ama Kur'an'ı bir elimize, hadis-i şerifleri öbür elimize aldığımızda aynı değil. İkisi de para birimidir ama biri altındır biri gümüştür. Biri elmadır, öbürü altındır ayrı bir konu. Ama kaynak olması bakımından bize din öğretmesi bakımından Kur'an neyse

hadis-i şeriflerde odur. Ulaşım açısından da biri mütevatirdir, biri değildir başka bir mesele. İnşallah ayrıntılı ve tafsilatlı bir şekilde "tevatür ne manaya geliyor, Kur'an bize nasıl ulaştı, hadisler nasıl ulaştı" bunlara geleceğiz. İnşallah İmam Buhari'nin ve Müslim'in Sahihleri üzerinden 200 yılından alıp 1440 yılına kadar nasıl geldiğini göreceğiz. Bir şablon üzerinde tek bir hadisin bile muallâkta kalmadığını ve bize net ölçülerle, bilinen şahıslar üzerinden geldiğini inşallah göreceğiz.

Dedik ki: "Allah azze ve celle Peygamber'inin sünnetini sahipleniyor. 'Size verdiği her şeyi alın, yasakladığı şeyleri bırakın.' diyor. 'Allah'a itaat edin, Peygamberine itaat edin.' diyor. Kur'an'ı Kerim ondan fazla yerde **أَطِيعِ الرَّسُولَ** "Peygambere itaat edin" diyor. Peygamberin nesine itaat edeceğiz? Elbette sünnetine, mirasına itaat edeceğiz. Bunu Allah sahipleniyor. Dolayısıyla sünnet, hadis-i şerifler UNESCO'nun koruma altına aldığı bir tarihsel miras, kültürel miras değildir. Sünnet ve hadis-i şerifler Allah'ın koruması altında dindir.

İkinci olarak; Peygamber Efendimiz aleyhisselam benim zayıf kanaatlerime göre bir mucize olarak ümmetinden insanların cüret edip hadislerini hafife alacağını Allah'ın bildirmesi ile bildi ve bunu da iki vasıftaki insanların yapacağını beyan etti.

Bir; karnı tok adamlar, bu işten geçinenler, hadisi hafif görerek kimlik kazanacağını zannedenler.

İki; koltuğuna yaslanmış adamlar yani bir makam sahibi o makamda bulunmak için böyle yapması gerekiyor. Bu makam illa böyle insanın mesela devletin filan bakanlığında müsteşar olması demek değildir. Böyle basit düşünmeyin. Medya üzerinde bir şöhret de makamdır. Makam insanın bulunduğu yüksek nokta demektir. Bu nokta devletin seni filan yere tayin etmesiyle de olur, ona gerek kalmadan sen kendin medyatik bir çalışmaya da makam sahibi olabilirsin. Biz burada bu dersleri yapıyoruz on binlerce belki yüz binlerce insan bunu internetten izliyor, televizyonlardan izliyor. Bir medya üzerinden de olsa bir makamımız var bizim bu işi yaparken. Bu makamı koruma mücadelesi de olabilir. Şeytanın yem olarak geldiği noktayı gösterip "Senin bu düzeyde kalman için bu hadisin basit olduğunu anlatman lazım" diyebilir.

Buna çok cazip bir örnek vereyim arkadaşlar. Siyasetin bulunduğu bir toplantıda -ki bugün Türkiye siyasetinin bu yıl itibari ile en üstündeki isimler konuşulan bir toplantıda- bayanlar ile erkeklerin siyaset ismi altında çok fazla haşır neşir olduklarını tokalaşmadan neredeyse kucaklaşmaya kadar büyük bir harama düştüğünü müşahede etmiştik. Emin Saraç Hocam "beş-altı tane arkadaşla siz hazırlık yapın bu adamlara emri bil maruf yapalım" dedi. Biz de hazırlık yaptık. Şimdi randevu aldık sağ olsunlar onlar ekip olarak geldiler, Emin Hocam'ın nezaretinde biz de gittik. Yani bir akşam namazından sonra sekizde toplandık. Gece birde bitti toplantımız. Hiç unutmuyorum, orada bugün benim açımdan çok değerli noktada olan, devlet yönetimi açısından çok değerli olan şahıslara hadis-i şerif kadınlarla tokalaşmakla ilgili hadis okuyacağım zaman hem İlahiyat hem de Hukuk mezunu olan şimdi yönetici olan bir kardeşimiz dedi ki: "Nureddin Hoca! Ya Buhari'den hadisler okuyacaksan burada Türkiye'yi İslamlaştırma süreci için uğraşyoruz. Sen Buhari'den hadis okuma bize" dedi. Benim ne hâle geldiğimi, -bomba olup patlasam rahatlayamayacak durumda olduğumu- tahmin edebiliyorsunuzdur.

Dedim ki: "Siz bana Türkiye'nin Müslüman bir hayat yaşaması için böyle bir mücadele verdiğinizi söylüyorsunuz, Müslümanlığın en temeli olan Resûlullah'ı konuşturuyorsunuz, bırakın görüşünü beyan etsin Resûlullah kabul etmeyebilirsiniz isterseniz" dedim. Böyle bir mücadele yaptık,

üç dört saat konuştuk sadece hızlarını bir miktar kesebildiğimizi düşünüyorum. Orada bir işe yaramadı. Anlattığım olay oldu. Yani buldukları nokta, Peygamber aleyhisselamın hadislerini bile yok saymayı mucip hâle getirmiş onları. Çünkü Kur'an'ı Kerim pratiklerin bulunacağı bir kitap değildir. Kur'an'ı Kerim'de kadınla tokalaşmak, kucaklaşmakla ilgili bir şey yok. Hadis-i şerifleri kaldırdın mı beraber toplantı yapabilirsin. Antalya'da bir otelde beraber kalabilirsiniz nasıl olsa şirket menfaati gereği bunlar.

Hadis-i şerifleri kaldırdığında serbest, hür bir İslam ortaya çıkıyor. Zevkin, keyfin bir tanesin sen. Dünya da sensin, İslam da sensin. Bu sözünü ettiğim toplantıdaki tavır hayatıma çok fazla etki etmiş, çok üzüldüğüm konulardan biridir. Kendisi de medrese görmüş, sonra İslam Enstitüsü mezunu olmuş, sonra Hukuk Fakültesi okumuş birisi ve uzun yıllar Müslümanlara hizmet etmiş bir kardeşimizin o anda ağzından böyle kötü bir cümle çıktı. Sonra tabi "bana niye onu söylettin o toplantıda" dedi. "Ben mi söyle dedim sana" dedim. "Ya başka türlü seni susturamazdım, hadis okuyacağın belliydi senin" dedi. Yani "hadis okuyacağın belliydi" sözünden hadis hep bizi engelliyor, kaldırdın mı hadisleri Protestanlık gibi bir İslam çıkıyor ortaya. Kutsal bir kitap var ama papa ve papaz ne isterse o oluyor.

Bir gün Almanya'da ölü yakan bir fırın gezdirdiler bana. Ben de bu adamları neden yaktıklarını merak ettim. Papaz nezaretinde gezdirdiler. Orada papaza dedim ki: "Sizin dininizde de insan yakmak günah değil mi?" "Günah" dedi. "Niye ölü yakmaya izin veriyorsunuz, sen papaz olarak üstelik kendin yakıyorsun" dedim. Papaz yakıyor ölüyü. "Bizde yasaktı ama zenginler ölülerinin külünü saklamak istiyorlar, bunu da din kuralları izin vermiyor direk İncil'de böyle bir yasak yok zaten onun için papalık Hıristiyanlığın sayısı azalmasın, zenginler Hıristiyanlıktan çıkmasın diye izin verdi buna" dedi. Protestanlaşma dediğimiz hastalık bu işte. İncil'de direk yok, büyük ihtimalle İsa'nın yasaklarından biridir bu diye "onu kaldırdık biz" diyor. İncil böyle yapa yapa uyduruk bir kitap hâline geldi. Protestanlaştırılmış İslam'la kastedilen hastalık budur. Zaten sen önce Ebu Hanife'ye dil uzatma cüreti gösteriyorsun, birkaç sene sonra Ebu Hanife bir kenarda kalıyor. Ebu Hureyre'yle oynuyorsun, Âişe'yle oyna, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de gitti zaten. Âişe'si giden Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme ne yapacaksın?

Bu sebeple Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem "karnı tok adamlar, koltuğuna yaslanmış adamlar benim hadisimi yok sayacaklar" derken bir mucizenin önümüze konduğunu düşünüyorum. Ama tekraren vurguluyorum, vazifemiz bu mucize kimlerin üzerinde gerçekleşti diye seyretmeye gitmek değildir. "Aman bizde tecelli etmesin bu mucize, biz Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mirasını can, din bilen insanlar olalım" diye gayret etmemiz lazım.

Üçüncü olarak; Allah sahiplendi, Peygamberi mirasını ölmeden sahiplendi ve ashâbı kiram -Allah onlardan razı olsun- Peygamber aleyhisselamın hadislerini din bildiler.

Şöyle bir ayrıntı var. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem kendi sağlığında hadislerin Kur'an gibi yazılmasını istemedi tam aksine yasakladı. Yani Kur'an yazar gibi hadis yazılmasını istemedi. "Benden Kur'andan başkasını yazmayın" dedi. Bunun pek çok nedenleri var, hadislerin yazılma süreciyle ilgili de bir iki ders yapacağız. Orada bunu geniş izah edeceğim inşallah. Ama her hâlükârda ashâbı kiramın kırmızı dosyalara ayet yazın, mavi dosyalara hadis yazın denecek kadar dosyası yoktu. Beş on tane kiremit parçasına, kemiklere yazıyorlardı.

İkincisi; Kur'an'a Peygamber sözü karışma tehlikesi var. Bu tehlikeyi önlemek istedi Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem. Nitekim son döneminde Kur'an iyice artık hafızlar tarafından ezberlenmeye başlanınca, aynı Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem yazmaya sıcak baktığı, izin verdiği ortaya çıkıyor oda var. Önceleri "yazmayın" diyor. Sonraları "artık yazabilirsiniz" diyor. Örnekler göreceğiz. Bazı sahabelerin hadis blokları vardı. Hatırlarsanız bir hadis-i şerif okumuştuk; Abdullah ibni Amr bin As'a bir hadis soruluyordu bir sandık getirttiriyor, o sandıktaki notlarını karıştırıp bu hadisi buluyordu. Demek ki Abdullah ibni Amr bin As hadis yazmış. Bu tip örnekler var. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem "hadis yazmayın benden" sözünden kaynaklanan hadis-i şerifler sanki ashabı kiram tarafından önemsiz bulunmuş, çünkü Peygamber "önemli değil bunlar demiş" gibi bir yorum var.

Maazallah bu herhangi bir sahabeye isnat edilmesi çok çirkin bir iftiradır. Peygamber aleyhissalam Efendimiz'in -Buhari'deki hadis-i şerifte gördük- mübarek kıllarını kapışmış, tükürüğünü şifa diye gözlerine sürmüş insanlar onlar. Yani "Sümüğü yere düşmeden sahabenin eline düşüyordu." diyordu anlatan sahabi. O insanlar tükürüğünü, sümüğünü yere düşürmüyorlar, idrarını nerdeyse bardağa koyup içecekler -böyle örnekler de var- ama Peygamber'in hadislerini bir kenara atacaklar. İnsanda %10 kapasiteli bir akıl varsa bunun olmayacağını anlar. Ama şunu yapar Ömer. Kur'an'dan başka hiçbir şeyi Kur'an görmez. Bu Ömer şuurudur, Ömer Müslümanlığıdır bu. Kur'an bir tane. Peygamber aleyhisselatu vesselam da, hadisleriyle, tavırlarıyla sıradan biri değil. O başka, o başka. Ama herhangi bir anasının, babasının sözüyle Peygamber'in sözünü bir araya koyacak bir sahabi de yoktur. Bir Kur'an'ın yanına Kur'an gibi koymama ciddiyeti var. Bir de "Benim anamdan babamdan daha değerlidir bu sözler" ciddiyeti var. Bu ayrımı yapabildiğimiz zaman ashabı kiramın herhangi bir şekilde hadislere hafif bakmak gibi bir cüreti olmadığı gibi bilakis can, din bildiklerine dair de bir belgelendirme yapmış oluruz.

Bu sebeple ashabı kiramın günlük raporları tutulmuş değildir elimizde. Biz ashabı kiramı filminden izlemiyoruz. İki yüz, beş yüz tane ipucu var günlük hayatları ile ilgili. Şimdi birkaç tane örnek zikredeceğim. Bu örneklerde ashabı kiramın hadis öğrenmek diye bir gündemleri olduğunu, Kur'an öğrenir gibi hadis de öğrenmeye çalıştıklarını, yani gittikleri fakültede sadece Kur'an okuyup gelmediklerini, Kur'an inen Medine'de hadis de öğrendiklerini görüyoruz. Bunun belgeleri olan hadis-i şerifler var elimizde, şimdi onları okumak istiyorum.

Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde 18 493. hadis-i şerifi. Bera bin Azib radiyallahu anh tarafından rivayet ediliyor. Müsned'e benzer başka kitaplarda da bu hadise benzer hadisler bulunur. Ama ben özellikle burada bol kaynak zikretme yerine, alt katta kütüphaneye inip hemen kolaylıkla bulabileceğimiz kaynakları zikrediyorum. Benim kütüphanede, vakfın kütüphanesinde hemen bulabileceğimiz hadisleri, açıp kitaptan görebileceğimiz kadar yaygın olan kitaplardaki hadisleri zikrediyorum. Mesela bu hadisin başka rivayetleri de var. Ama Ahmed bin Hanbel en yaygın kaynaktır. Şimdi ifadeye dikkat ediniz.

Ne dedik? Ashabı kiram "Biz Medine'ye Kur'an için geldik, Kur'an fakültesi talebeleriyiz inen ayetleri topladık zaten." deyip hadis bilmemeyi normal bir durum olarak görmedi. Kur'an öğrenir gibi hadis de öğreniyorlar. Hadis öğrenirken de "ne dedi Peygamber aleyhissalam Efendimiz" diye ya gidip bizzat kulak veriyorlar ya da birbirlerini değerlendiriyorlar. İbni Abbas'ı hatırlıyorsanız hafızdı, ama Peygamber aleyhissalam ölünce ne demişti? "Ensar ölmeden gidip onlardaki hadisleri toplayayım

isteyeyim” demişti. Hatta ensardan bir gence “haydi gel beraber yapalım” dediğimde “ya git işine” gibi bir hava ile karşılaşmıştım” diyor.

Bera bin Azib’e dikkat ediniz. مَا كُلُّ الْحَدِيثِ سَمِعْنَاهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "bütün hadisleri biz Resûlullah'tan duymadık" Bera ibni Azib ikinci dereceden çok hadis rivayet eden sahabilerden birisidir. Bera ibni Azip meşhurdur. Ne diyor? “Biz bu rivayet ettiğimiz hadisleri Resûlullah'tan duymadık.” diyor. Zaten Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem’in yanında, bir anda olsa olsa beş yüz kişi olur. Bin kişi olur. On binlerce sahabe onun etrafında nasıl dolaşacak ki? Orduyla gitse bile en önde gidiyor. Etrafında yüz kişi onun konuşmasını dinleyecek. Bir gerçeği söylüyor Bera ibni Azip. “Hepsini biz dinlemedik Resûlullah'tan” diyor. كَانَ يُحَدِّثُنَا أَصْحَابِنَا عَنْهُ , “böyle dedi bugün” diye arkadaşlarımız bize aktarıyorlardı. “Bize Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in hadislerini arkadaşlarımız anlatıyorlardı.”

Niye peki? Bera bin Azib önemsemiyor muydu? كَانَتْ تَشْتَعَلُنَا رَغِيَّةُ الْإِبِلِ “Deve çobanıydık, develerle meşguldük gelip hadisleri dinleyemiyorduk” diyor. Yani bugünkü ifadeyle söyleyelim; işimiz, gücümüzden dolayı Peygamber aleyhisselamin hadislerini kendimiz bizzat duymaya fırsat bulamıyorduk. Ama ne yapıyorlarmış demek ki. Akşam geldiklerinde “Ne anlattı bugün ne oldu?” “İşte bir kadın geldi şöyle bir konu konuşuldu.” “Peki, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ona ne cevap verdi?” Demek ki Bera İbni Azib gibi bir sahabe ciddi bir şekilde bizzat derslere katılmamış, derslere devam mecburiyeti yokmuş. Herhâlde hocanın notlarını fotokopi çektirmiş, bu kadar basit arkadaşlar.

Şimdi fakültelerde okuyan öğrencilere diyorum “ya sen derse gitmiyor musun?” “Hocam devam mecburiyeti yok” diyor. “O hoca devam mecburiyeti getirmiyor nasıl geçeceksin?” “Arkadaşlardan fotokopi çektireceğiz” diyor. “Niye öyle yapıyorsun?” “Filan yerde işim var” diyor. Yani şimdi talebe böyle, bunlarda rızık endişesi ile tabi “Deve çobanlığı yapıyordum ben.” diyor. Dolayısıyla çok heyecanlı bir şekilde Peygamber'i merak ediyor ama akşam da “Sadaka ver ya Resûlullah! Ben senin hadisi dinledim” demek istemiyor. İşini de yapıyor, ondan sonra bugün kim vardı Peygamber'in yanında? Filan sahabe, hemen gidip yanına sen ne öğrendin söyle bakalım.” diyor. Buradan ne çıkarıyoruz biz? Kur'an öğrenir gibi bir hadiste öğrenmişler de Müslüman olmuşlar.

Eğer “sadece Kur'an” dersin Bera ibni Azib düzeyinde Müslüman olamazsın. Çünkü nasıl olsa Kur'an bize ezberletiliyor, Bera ibni Azib “Tamam Kur'an da var” dese, o zaman bu anlam yerini bulmuyor. Buhari de 5191. hadis-i şerif, Ömer bin Hattab radiyallahu anh naklediyor bu hadis-i şerifi. Çok vasıflı bir bilgidir. Biraz önceki bahsettiğim özellikten dolayı. Ömer bin Hattab diyor ki : “Beni Ümeyye ibni Zeyd isimli ensardan bir komşum vardı. Yani Ömer bin Hattab'ın, Beni Ümeyye ibni Zeyd isimli kabileden ensardan bir komşusu varmış. Medine'nin de dışındaymış evleri. Medine dışı demek yani şimdiki gibi iki yüz elli kilometre ötesi demek değil. Yani Harem-i Şerif'e ezan okunduktan sonra farza yetiyecek kadar mesafe olmayan yere Medine'nin dışı diyorlar. İki yüz elli, üç yüz metre, dört yüz metre. Kilometre değil ama. Zaten bütünü bir kilometre değil. Çünkü beş kilometrede Küba Mescidi var. Beş de değil üstelik orası Medine de değil başka şehir kabul ediliyor. Şimdi her yer Medine oldu ayrı bir konu.

Diyor ki: “Biz komşuyduk. Şöyle bir nöbet yapmıştık. Bir gün ben işimle gücümle meşgul oluyordum o Peygamber'in yanında nöbet tutup, not tutuyordu. Öbür gün o işine gücüne gidiyordu ben Peygamber aleyhisselamin yanında kalıyordum. Akşam buluşup herkes öğrendiğini öbürüne söylüyordu.” diyor. Bu da Buhari de 5191. hadis-i şeriftir. Yani demek ki Kur'an, Hadis, Mescid-i

Nebi'de ne konuşulduysa bunu hep beraber akşam değerlendiren, ders çalışan talebe statüsündeymişler.

Ukbe bin Amir -Mısır ile ilgili konuşmalar yaptığımızda ismi geçmişti- sahabenin ileri gelenlerinden biridir. Ebu Davud'un 169. hadis-i şerifidir. Ukbe bin Amir Bir hatıra naklediyor. Bu hatıra çok yönlü olarak şu an da bizi ilgilendiriyor. İçeriğinde sahabenin öğrettiği, mesela abdest duası olarak zikredilebilecek bir bölüm var. O açıdan bunu ele alacağız inşallah. Ama burada bu hadisi zikrediş nedenim benim, Ukbe bin Amir radiyallahu anh kendisi ile beraber bir gerçeği ortaya çıkarıyor. Bu, Bera hadisinde de zikrettiğimiz gibi yani ashabı kiram Peygamber aleyhisselamdan burs alıp burs ile din öğrenip Kur'an öğrenip sonra da hepsi tayinleri çıkıp öğretmen olmadılar sağda solda. Hayattan kopmadan, Kur'an'ı hayatlandırdılar. Hadis öğreneceğiz, Kur'an öğreneceğiz diye el açmaya hiçbir şekilde yanaşmadılar. İşleriyle, güçleriyle meşgul oldular ondan sonra da Allah'ın kitabına sahip çıktılar, cihat ettiler, Allah onlardan razı olsun.

Ukbe bin Amir'in bu hatırasına dikkat edelim. Çok hoşuma giden ifadeleri var bunu metin olarak okuyayım; **كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خُدَّامَ أَنْفُسِنَا** "Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile beraberken kendi işimizi kendimiz görürdük." Bunu hadis notlarının dışında bir yere "sahabi karakteri" olarak yazın işini görüyor. Hizmetçiye iş gördüren tipten değiller. **نَتَلَوُّبُ الرَّعَايَةِ رَعَايَةَ إِبِلِنَا** "Develerimizin çobanlığını da kendimiz, nöbetleşe yapardık" Sahabe karakteri. Konumuz henüz bu değil. Bir olay anlatacak Ukbe bin Amir, o olayı anlatmadan önce sebebini açıklıyor; "Yani ben kendi işimi kendim görürdüm. Develerimin çobanıydım." Deve çobanı olması ahırda hayvanların hizmetini yapıyor olması günün birinde Ümmeti Muhammed'in Mısır'daki güneşi olmasını engellememiş. Kur'an'a, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hadis-i şeriflerine sahip çıkıp talebe olmasını engellememiş. Sahabe karakteri budur. **فَكُنْتُ عَلَى رَعَايَةِ الْإِبِلِ** "Yine bir gün develeri bekleme görevi bendeydi, ailece nöbetleşmişler herhâlde. **فَرَوَّحْتُهَا بِعَشِيٍّ** Hayvanları akşam ahırlarına koydum." Ya da ne zaman koyduysa hayvanları ahırlara koymuş. **فَأَذْرَكْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** "Hemen Resûlullah'a koştum" Hayvan ile ilgili hizmetleri bitirmiş, ahıra koymuş hayvanları. Hemen Resûlullah'ı yakalamış. Çünkü iş bitti doğru derse.

يَخْطُبُ النَّاسَ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ "Bir de baktım Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem konuşma yapıyor" Ben hutbesi esnasında Peygamber aleyhisselamı yakaladım. Hutbesinde şöyle diyordu; **مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيُحْسِنُ الْوُضُوءَ ثُمَّ يَقُومُ فَيَرْكَعُ رَكَعَتَيْنِ يُقْبِلُ عَلَيْهِمَا بِقَلْبِهِ وَوَجْهِهِ إِلَّا قَدْ أُوجِبَ** "Sizden biriniz şöyle güzel bir abdest alıp iki rekât namaz kılar da kalbiyle, yüzüyle o namazda Allah'a yönelirse ona cennet vacip olur." demiş Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem. Yani "iyi bir abdest kalple ve organlarla eda edilmiş iki rekât namaz cennettir" Türkçesi bu. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem böyle demiş. Kim bu olayı anlatıyor? Ukbe ibni Amir radiyallahu anh. O yeni geldi ya konuşmanın yarısında, **بَخٍ بِخٍ مَا أَجُودَ هَذِهِ** "Harika harika ne hoş be." deyivermiş. **فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ الَّتِي قَبْلَهَا** benim önümdeki birisi "öncesi var bunun Ukbe" dedi, diyor. **يَا عُفْبَةَ أَجُودَ مِنْهَا** "Ukbe daha güzeli var, daha güzeli var." **فَنظَرْتُ فَإِذَا هُوَ عَمْرُ بْنُ الْخَطَّابِ** "Döndüm baktım ki Ömer" "Bundan daha güzeli var" dedi diyor. **مَا هِيَ يَا أَبَا حَفْصٍ** "Peki nedir o daha güzel dediğin şey?" **مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ** Buyurmuştu ki az önce; "Sizden biriniz bir abdest alıp, **فَيُحْسِنُ الْوُضُوءَ** abdestini de güzel ederse, **ثُمَّ يَقُولُ حِينَ يَفْرَغُ مِنْ وَضُوئِهِ** abdestini bitirince de **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ** deyiverirse, **إِلَّا فَتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ** cennetin sekiz kapası onun için açılmış olur hangisinden isterse oradan girer" demişti Ukbe sen kaçırдың bu cümleyi" diyor.

Şimdi burada tabi önce biz nostaljik bir duyguyla, bilmiş olma özentiye hadis öğrenmiyoruz elhamdülillah. Her ne kadar dersimiz abdest adabı ile ilgili bir ders değilse de Ömer bin Hattab'ın daha harikası var dediği şey bir görev oldu. Demek ki abdesti bitirince, ayakları yıkadıktan sonra, tuvalette değilse insan, kurulanırken **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ** demek lazım.

Abdest ile ilgili abdest duaları yoktur. Hadis-i şeriflerde yoktur. İmam Nevevi rahmetullahi aleyh el-Ezkar'ın da sağdan soldan "Abdestte şu dualar okunursa uygun olur, müstehaptır" demiştir. Ama ashabı kiramdan bize nakledilmiş yüzünü yıkarken başını mesh ederken diye bu şekilde dualar ashabı kiramdan nakledilmemiştir. Fakat bu **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ** demek Ebu Davud'da hadis-i şeriftir. Abdestten sonra tuvalette değil. Tuvalette zikir yapmak caiz değil. Şimdi burada ne gördük?

Gördüğümüz şu; Ömer bin Hattap ile Ukbe bin Amir radiyallahu anhuma nasıl paylaşıyorlar bilgileri. Ne demişti el Bera ibni Azib "biz bu hadislerin hepsini Peygamber'den duymadık örnek gördük" Ukbe de hadisi tam duymamış.

Şimdi günün birinde herhangi birimiz bir hadisin bir parçasını bir sahabenin naklettiğini, o hadisin uzantısını da başka bir sahabinin naklettiğini görünce "sahabiler çelişkili bilgiler veriyor, birine baksana Peygamber aleyhisselam Efendimiz şöyle yaptı diyor, öbürü farklı diyor" İşte örnek buradan kaynaklanıyor. Bunu onlarca- yüzlerce örneklendirebiliriz. "Hayvanları ahıra soktum, hemen Resûlullah'a yetişeyim dedim, gittim. İki abdest alıp, iki rekât namaz kılana cennet vacip olsun demişti." Ukbe bunu bir yerde hadis olarak söyleyecek. Söyledi nitekim. Orada Efendimiz on beş dakikadır konuşuyormuş meğerki yirmi dakikadır konuşuyormuş. Tutmuş Ömer omzundan; "Ukbe daha harikasını söyledi demin sen ne diyorsun ya" demiş. "Daha harikasını söyledi" Çünkü iki rekât namaz kılacaksın, o namaz da ihlasın olacak, biraz yokuşa sürüyor. Bu **أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ** diyerek cennetin kazanılacağını söylüyor.

Çok tatlı bir örnek üzerinden, ashabı kiramın -Allah onlardan razı olsun- nasıl titiz bir şekilde birbirlerine din aşısı yaptıklarını, "aman sen bir satır eksik biliyorsun" deyip buna bir satır fazla yüklediğini, "şunu doğru biliyorsun" dediğini göreceğiz. Bunun başka örnekleri sık sık karşımıza çıkacak inşallah.

Mesela; Âişe annemizin defalarca ikazı vardır. "Söyleyin Ebu Hureyre yanlış biliyor, öyle değil o." Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in evindeki bir sahneyi herkesten iyi biliyor. Dışarıdakiler zannediyorlar "böyle olmuştur" diyorlar. Âişe düzeltiyor, "öyle değil böyledir" diyor. Bunun için **اسْتَدْرَاكَاتُ عَائِشَةَ**, "Âişe'nin Düzeltmeleri" diye eser bile yazılmıştır, o derece. Âişe'nin düzeltmeleri var. Âişe'ye de düzeltmeler var. Neden? Resûlullah'tan başka hiç kimse masum değil ki. Elhamdülillah bize ise konserve yapılmış olarak geldi bunlar. Düzelteleni düzeltildi, eksikliği olmadığı hâliyle bize getirildi. Rabbimize hamd ederiz bu nimeti bize lütfettiği için.

Tekrar toparlayacak olursak Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin hadislerini yani Sünnet-i Seniyye'yi Allah müdafaa ediyor. "Din olarak sahipleneceksiniz" diyor. İki; "Peygamber, valla ben söyledim. Yaparsanız yapın." demiyor. "Bu dindir size verdim bunu" diyor. Ashabı kiram herhangi bir şekilde bu dini yani "Bulduk, bulduğumuz kadar" demediler. Nakış nakış bunu zihinlerine yerleştirdiler. Bize eksiksiz aktarmaya gayret ettiler. Elbette beşer olarak beceremedikleri oldu, yapmak istedikleri hâlde yapamadıkları oldu. Bizi onlar ilgilendirmiyor. Bizi ilgilendiren bize ulaşan

hadislerin, bize ulaşmış Kur'an gibi dinimiz olduğu bölüm bizi ilgilendiriyor. İnşallah devamında aşabin kiramın hangi gayretlerle bu dini, hadisleri bize ulaştırmak için çalıştıklarını göreceğiz inşallah.

Ve sallallahu ve selleme alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve saħbihi ecmaîn.

Ve'lhamdlillahi Rabb'il âlemin.